

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego za rok budżetowy 2016 wraz z odpowiedzią Agencji

(2017/C 417/10)

WPROWADZENIE

1. Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego (zwana dalej „Agencją”, inaczej „EASA”) z siedzibą w Kolonii została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1592/2002 ⁽¹⁾, uchylonym rozporządzeniem (WE) nr 216/2008 ⁽²⁾. Agencji powierzono określone zadania regulacyjne i wykonawcze w dziedzinie bezpieczeństwa lotniczego.

2. W tabeli przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ⁽³⁾.

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2015	2016
Budżet (w mln euro)	185,4	193,4
Łączna liczba personelu na dzień 31 grudnia ⁽¹⁾	779	774

⁽¹⁾ Personel obejmuje urzędników, pracowników zatrudnionych na czas określony i pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

3. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednie badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych przez Agencję systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

OPINIA

4. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ⁽⁴⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ⁽⁵⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2016 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania;

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

⁽¹⁾ Dz.U. L 240 z 7.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 79 z 19.3.2008, s. 1.

⁽³⁾ Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.easa.europa.eu.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Wiarygodność rozliczeń*Opinia na temat wiarygodności rozliczeń*

5. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami jej regulaminu finansowego i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Opierają się one na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń**Dochody***Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń*

6. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności*Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń*

7. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Zadania kierownictwa i osób odpowiedzialnych za zarządzanie

8. Na mocy art. 310–325 TFUE oraz regulaminu finansowego Agencji kierownictwo odpowiada za sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego zgodnie z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami rachunkowości sektora publicznego oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Do zadań kierownictwa należy także zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem. Kierownictwo odpowiada również za dopilnowanie, by ujęte w sprawozdaniu finansowym działania, transakcje finansowe i informacje były zgodne z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi. Kierownictwo Agencji ponosi ostateczną odpowiedzialność za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw sprawozdania.

9. Przy sporządzaniu sprawozdania kierownictwo odpowiada za ocenę zdolności Agencji do kontynuacji działalności, za ujawnienie, w stosownych przypadkach, problematycznych kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za prowadzenie rachunkowości przy założeniu kontynuacji działalności.

10. Do zadań osób odpowiedzialnych za zarządzanie należy nadzór nad sprawozdawczością finansową Agencji.

Zadania Trybunału dotyczące kontroli sprawozdania i transakcji leżących u jego podstaw

11. Celem Trybunału jest uzyskanie wystarczającej pewności, że sprawozdanie finansowe Agencji nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe, a także przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie bądź innym organom udzielającym absolutorium, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. Wystarczająca pewność oznacza wysoki poziom pewności, lecz nie stanowi gwarancji, że kontrola zawsze wykaże istotne zniekształcenia lub niezgodności, jeżeli takie istnieją. Mogą one być spowodowane nadużyciem lub błędem i są uważane za istotne, jeżeli można zasadnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie wpłyną one na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie takiego sprawozdania.

12. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania rocznego lub istotnej niezgodności transakcji leżących u jego podstaw z wymogami przepisów prawa Unii Europejskiej. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności (lecz nie na potrzeby sformułowania opinii na temat skuteczności systemu kontroli wewnętrznej) Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej wykorzystywany do sporządzania i rzetelnej prezentacji sprawozdania oraz do zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u jego podstaw. Kontrola obejmuje również ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności szacunków księgowych dokonanych przez kierownictwo, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania.

13. Jeżeli chodzi o dochody, Trybunał weryfikuje dotacje otrzymane od Komisji Europejskiej oraz ocenia stosowane przez Agencję procedury poboru opłat i innych dochodów.

14. Jeżeli chodzi o wydatki, Trybunał bada transakcje płatnicze po tym, jak wydatki zostaną poniesione, zaksięgowane i zatwierdzone. Badanie to obejmuje wszystkie kategorie płatności z wyjątkiem zaliczek w chwili ich wypłaty. Zaliczki bada się po przedstawieniu przez odbiorcę środków uzasadnienia ich właściwego wykorzystania oraz po przyjęciu tego uzasadnienia przez Agencję na drodze rozliczenia danej zaliczki, w tym samym roku lub w latach kolejnych.

15. Sporządzając niniejsze sprawozdanie zawierające poświadczenie wiarygodności, Trybunał uwzględnił wyniki badania sprawozdania finansowego Agencji przeprowadzonego przez niezależnego audytora zewnętrznego zgodnie z przepisami art. 208 ust. 4 rozporządzenia finansowego UE⁽⁶⁾.

Inne kwestie

16. Nie podważając wyrażonych przez siebie opinii, Trybunał zwraca uwagę na fakt, że w dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo poinformowało Radę Europejską o decyzji dotyczącej wystąpienia z Unii Europejskiej. Umowa określająca warunki wystąpienia będzie przedmiotem negocjacji. Budżet Agencji na 2016 r. był finansowany w 70 % z opłat pochodzących z przemysłu lotniczego, a w 30 % z funduszy Unii Europejskiej. Decyzja Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z UE może w przyszłości spowodować spadek dochodów Agencji.

17. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

18. Choć działania finansowane przez branżę w 2016 r. skutkowały deficytem wynoszącym 7,6 mln euro, wyniki budżetowe zmieniają się w poszczególnych latach⁽⁷⁾, a Agencja zgromadziła nadwyżkę w wysokości 52 mln euro pochodzącą z tej kategorii działań. Przepisy rozporządzenia ustanawiającego Agencję stanowią, że poziom opłat wnoszonych przez podmioty z branży powinien być odpowiedni do tego, by pokryć koszty ponoszone przez Agencję w związku z odnośnymi czynnościami certyfikacyjnymi. Nie przewidziano w nich natomiast skumulowanej nadwyżki.

INNE UWAGI

19. W latach 2014–2016 Agencja wykorzystwała środki w kwocie 9,4 mln euro (w 2016 r. było to 4,4 mln euro) ze skumulowanej nadwyżki na sfinansowanie kosztów remontu i przeprowadzki w wysokości 12,4 mln euro związanych z przeniesieniem Agencji do nowego budynku. Ponadto Komisja przeznaczyła na ten cel 3 mln euro z budżetu UE. Ten podział finansowania na wkład branży i wkład Unii był zgodny ze standardową metodyką przydzielania kosztów stosowaną przez Agencję i spowodował, że prace te sfinansowano w znacznym stopniu z opłat wnoszonych przez podmioty z branży.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

⁽⁷⁾ W latach 2014 i 2015 wystąpiła nadwyżka w wysokości, odpowiednio, 15,3 mln euro i 16,9 mln euro.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z ZESZŁOROCZNYMI UWAGAMI

20. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w roku poprzednim przedstawiono w załączniku.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 19 września 2017 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z zeszłorocznymi uwagami

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2013	Agencja rozpoczęła działalność w 2004 r. i do tej pory funkcjonuje na podstawie korespondencji i wymiany ustaleń z przyjmującym ją państwem członkowskim. Nie podpisano jednak kompleksowego porozumienia w sprawie siedziby pomiędzy Agencją a państwem członkowskim. Umowa taka przyczyniłaby się do dalszego zwiększenia przejrzystości co do warunków prowadzenia działalności przez Agencję i jej personel.	zrealizowane ⁽¹⁾
2015	W tytule II (wydatki administracyjne) i w tytule III (wydatki operacyjne) stwierdzono wysoki poziom przeniesień. Wyniosły one 4,4 mln euro w tytule II, co stanowi 20,2% środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2014 r. było to 3,6 mln euro, czyli 22%) i 2 mln euro w tytule III, co stanowi 32,0% środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2014 r. było to 2 mln euro, czyli 38,1%). Przeniesienia te związane są głównie z rozwiązaniami informatycznymi, które zostały zamówione pod koniec roku, a także z działaniami o charakterze regulacyjnym i projektami badawczymi, których czas realizacji wykracza poza 2015 r.	nie dotyczy

⁽¹⁾ Sfinalizowano umowę w sprawie siedziby między Agencją a państwem członkowskim, która weszła w życie dnia 17 sierpnia 2017 r.

ODPOWIEDŹ AGENCJI

16. Agencja przyjmuje do wiadomości uwagi Trybunału. Powołano grupę roboczą odpowiedzialną za zbadanie tej kwestii, która przeprowadziła już pierwszą analizę potencjalnego ryzyka związanego z brexitem i potencjalnych skutków brexitu.

20. W rozporządzeniu ustanawiającym Agencję i w rozporządzeniu finansowym zawarto przepisy dotyczące traktowania opłat wnoszonych przez podmioty z branży jako dochodu przeznaczanego na określony cel. Dlatego też Agencja uwzględnia wszelkie nadwyżki lub deficyty powstałe w rezultacie działań związanych z opłatami i obciążeniami w ramach skumulowanej nadwyżki. Kwota wspomnianej skumulowanej nadwyżki zmienia się w poszczególnych latach w zależności od wyników odnotowywanych w danym roku budżetowym. W latach 2010–2015 kwota nadwyżki lub deficytu wahała się między deficytem wynoszącym 5,9 mln EUR a nadwyżką w wysokości 16,9 mln EUR. Ta skumulowana nadwyżka lub bufor zapewnia możliwość pokrycia deficytu i pozwala sfinansować 6 miesięcy nieprzerwanej pracy Agencji. Agencja zamierza wprowadzić zmiany zarówno w swoim rozporządzeniu finansowym, jak i w swoim regulaminie opłat i obciążeń, aby lepiej sformalizować sposób postępowania ze skumulowaną nadwyżką.

21. Zgodnie z art. 88 rozporządzenia finansowego Agencji prezes zarządu Agencji poinformował władzę budżetową (Parlament Europejski i Radę) o projekcie dotyczącym nowej siedziby Agencji. W dniu 22 maja 2013 r. Agencja przedłożyła szczegółowe sprawozdanie, zawierające w szczególności opis systemu finansowania, po czym

- podejmowała działania zgodnie z informacjami przekazanymi władzy budżetowej.
  - Zgodnie z art. 87 rozporządzenia finansowego Agencja co roku sporządza komunikat dotyczący stanu prac budowlanych, który przekazywała władzy budżetowej każdego roku.
  - Parlament Europejski zatwierdził sprawozdanie i uznał mechanizm finansowania za zgodny z programem finansowania Agencji.
-